

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 145/19
Люксембург, 19 ноември 2019 г.

Решение по съединени дела C-585/18, C-624/18 и C-625/18
A.K./Krajowa Rada Sądownictwa и CP и DO/Sąd Najwyższy

Запитващата юрисдикция трябва да провери независима ли е новата дисциплинарна колегия на полския Върховен съд, за да определи дали тя може да разглежда споровете за пенсионирането на съдиите от Върховния съд, или тези спорове трябва да се разглеждат от друг съд, отговарящ на изискването за независимост

В решение А. К. и др. (Независимост на дисциплинарната колегия на Върховния съд) (C-585/18, C-624/18 и C-625/18), обявено на 19 ноември 2019 г. и произнесено по бързото производство, големият състав на Съда постанови, че правото на ефективни правни средства за защита, гарантирано с член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз и препотвърдено в конкретната област с Директива 2000/781, не допуска възможност произнасянето по спорове, свързани с прилагането на правото на Съюза, да е от изключителната компетентност на орган, който не представлява независим и безпристрастен съд. Според Съда това е така, когато обективните условия, при които е създаден този орган, неговите характеристики и начинът на назначаване на членовете му биха могли да породят у правните субекти оправдани съмнения в неподатливостта на този орган на влиянието на външни фактори, и по-конкретно на пряко или непряко влияние от законодателната и изпълнителната власт, както и в неутралността му по отношение на противопоставящите се интереси. Тези обстоятелства биха могли в този смисъл да станат причина посоченият орган да не създава впечатление за независимост или за безпристрастност и с това потенциално да се накърни доверието, което правосъдието трябва да вдъхва на правните субекти в едно демократично общество. Запитващата юрисдикция следва да определи въз основа на всички релевантни обстоятелства, които е установила, дали това действително се отнася за новата дисциплинарна колегия на полския Върховен съд. В такава хипотеза принципът на предимство на правото на Съюза задължава запитващата юрисдикция да остави без приложение разпоредбата от националното право, с която на дисциплинарната колегия е предоставена изключителната компетентност по споровете за пенсионирането на съдиите от Върховния съд, така че тези спорове да могат да се разглеждат от съд, който отговаря на изискванията за независимост и безпристрастност и на който споровете в съответната област биха били подсъдни, ако посочената разпоредба не беше пречка за това.

По всяките дела пред запитващата юрисдикция става дума за трима полски съдии (от Върховния административен съд и от Върховния съд), които наред с останалото твърдят, че с предсрочното им пенсиониране съгласно новия закон за Върховния съд от 8 декември 2017 г. е нарушена забраната на основаната на възрастта дискриминация в областта на заетостта. Въпреки че вследствие от неотдавнашно изменение този закон вече не се отнася до съдиите, които като ищците в главните производства са били действащи съдии във Върховния съд към момента на влизането на закона в сила, и въпреки че поради това ищците са останали или са възстановени на своята длъжност, запитващата юрисдикция намира, че с това не отпада стоящият пред нея проблем от процесуално естество.

¹ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2000 г., стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).

Всъщност, макар че по вида си разглежданите спорове са принципно подсъдни на новосъздадената дисциплинарна колегия на Върховния съд, запитващата юрисдикция се пита дали поради съмненията в независимостта на тази колегия не би трябвало да остави без приложение националните норми за подсъдността и в такъв случай самата тя да реши тези спорове.

На първо място, Съдът потвърждава, че в случая са приложими както член 47 от Хартата на основните права, така и член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, и припомня, че изискването за независимост на съдилищата спада към основното съдържание на правото на ефективна съдебна защита и на основното право на справедлив съдебен процес, които пък имат кардинално значение като гаранция за защитата на всички права, които правните субекти черпят от правото на Съюза, и за опазването на общите ценности на държавите членки, прогласени в член 2 ДЕС, по-конкретно на ценността правова държава. По-нататък той припомня подробно практиката си относно обхвата на изискването за независимост и в частност отбелязва, че принципът на разделение на властите, характерен за функционирането на всяка правова държава, изисква да се гарантира независимостта на съдилищата спрямо законодателната и изпълнителната власт.

На второ място, Съдът откроява специфичните обстоятелства, които запитващата юрисдикция трябва да разгледа, за да може да прецени дали дисциплинарната колегия на Върховния съд предоставя достатъчни гаранции за независимост.

Съдът посочва, първо, че сам по себе си фактът на назначаването на съдиите в дисциплинарната колегия от президента на Републиката не може да ги обвърже с някаква зависимост от политическата власт, нито да породи съмнения в тяхната безпристрастност, ако от момента на назначаването им нататък те не са изложени на натиск и не получават инструкции при упражняването на функциите си. Освен това участието, на предходен етап, на Националния съдебен съвет, който има правомощието да предлага съдийските назначения, е годно да зададе обективни рамки на свободата на действие, с която разполага президентът на Републиката, но при условие че самият Национален съдебен съвет е достатъчно независим от законодателната и изпълнителната власт, както и от президента. По този въпрос Съдът пояснява, че е важно да се вземат предвид някои обстоятелства от фактическа и от правна страна, които имат отношение както към условията, при които са назначени членовете на новия полски Национален съдебен съвет, така и към начина, по който той конкретно изпълнява задачата си на пазител на независимостта на съдилищата и съдиите. Съдът също така посочва, че следва да се провери обхватът на съдебния контрол над предложенията на Националния съдебен съвет, доколкото решенията на президента на Републиката за назначаване на съдии сами по себе си не подлежат на такъв контрол.

Второ, Съдът изтъква някои други обстоятелства, които характеризират по-пряко дисциплинарната колегия. Той например посочва, че в конкретния контекст на твърде спорното приемане на разпоредбите от новия закон за Върховния съд, които обявява за несъвместими с правото на Съюза в решение от 24 юни 2019 г., Комисия/Полша (Независимост на Върховния съд) (C-619/18, EU:C:2019:531)², е меродавно да се отбележи, че на дисциплинарната колегия е предоставена изключителна компетентност по споровете за пенсионирането на съдиите от Върховния съд въз основа на новия закон, че тази колегия трябва да се състави само от новоназначени съдии и че тя видимо се ползва с особено висока степен на самостоятелност във Върховния съд. Общо в това отношение Съдът неколккратно посочва, че наистина не всяко от разглежданите обстоятелства, взето отделно от останалите, непременно е годно да породи съмнения в независимостта на тази колегия, но все пак въпросът би могъл да стои другояче, когато те се преценят в тяхната съвкупност.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на

---

² Решение на Съда от 24 юни 2019 г., Комисия/Полша (Независимост на Върховния съд) ([C-619/18](#) и [прессъобщение № 81/19](#)).

правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106